

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินสถานการณ์และพัฒนารูปแบบการประเมินความเสี่ยงด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน พร้อมทั้งเป็นแผนงานในการนำไปสู่การบริหารจัดการด้านสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานข้ามชาติสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีกรณีศึกษาเป็นกลุ่มกิจการประมงทะเลจังหวัดภูเก็ต รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยบูรณาการแบบผสมผสาน โดยจะเป็นการศึกษาค้นคว้าเอกสารและเก็บข้อมูลภาคสนาม เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ประกอบด้วย การสำรวจ การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัย และการสนทนากลุ่ม วิธีการสุ่มตัวอย่างจะใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยกลุ่มผู้ประกอบการ ลูกเรือ ใต้เรือ ตลอดจนหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้องในกิจการประมงทะเลจังหวัดภูเก็ต ผลของการศึกษาพบว่า จากการวิเคราะห์งานเพื่อความปลอดภัยกิจกรรมการประมงทะเลมีความเสี่ยงในทุกขั้นตอนการทำงานทั้งจากการปฏิบัติงานที่ไม่ปลอดภัยและสภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย ในส่วนของสถานการณ์ด้านอาชีวอนามัยฯ พบว่าบทบาทและหน้าที่ของกลุ่มตัวอย่างในพื้นที่ล้วนแต่มีผลต่อการดำเนินงานด้านอาชีวอนามัยฯ และเห็นควรที่จะต้องมีการบูรณาการศักยภาพของทุกภาคส่วน โดยแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานเพื่อการปฏิรูประบบแรงงานข้ามชาติอย่างเหมาะสม การศึกษานี้ได้นำไปสู่ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อการส่งเสริมด้านอาชีวอนามัยฯ ประกอบด้วย 1) การสร้างความคุ้มครองและหลักประกันด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน 2) การเสริมสร้างองค์ความรู้และพัฒนาศักยภาพแรงงานข้ามชาติ และ 3) การบูรณาการเพื่อการบริหารจัดการแรงงานข้ามชาติ โดยนโยบายดังกล่าวถือเป็นภาระระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานข้ามชาติอย่างยั่งยืน

Abstract

The purpose of this study was to evaluate a situation and develop risk assessment model of occupational health and safety (OHS) and work plan in migrant labour welfare management for related stakeholders, specifically, a case study of the fishing industry in Phuket. This study used a mixed research method consisting of documentary research and fieldwork. The research techniques used in this study included walk-through surveys, interviews, safety analysis and focus group using purposive random sampling. The participants in the study were entrepreneurs, employees, ship captains, and various stakeholders in the fishing industry in Phuket. From job safety analysis of fishing industry it was found that there were risks in all processes of both unsafe acts and unsafe conditions. The investigation of OHS found that role and responsibility of the participants in the area affected the occupational health. All stakeholders should be involved to exchange information between sectors for suitable transformation of migrant labour system. The research conclusion could lead to the policy suggestions to promote OHS including 1) OHS welfare establishment 2) migrant labour knowledge support and development and 3) migrant labour management integration. This policy would enhance the quality of life for migrant labour in the future.